

lagde Kommunerne ganske betydelige Ydelser. I de 2 Aar, for hvilke der foreligger Opgørelse, er Forholdet dette, at Kommunerne til Præmiering i Anledning af dræbte Rotter have maattet anvende et Beløb af omkring 300,000 Kr.; formodentlig er det i det Aar, for hvilket der ikke foreligger Opgørelse, et tilsvarende. Man kan altsaa sige, at en 4—500,000 Kr. har der i Kraft af denne Lov været anvendt fra Kommunerne Side til Jagten paa Rotterne. I den samme Periode har Staten ydet et Tilskud paa omkring ved 90,000 Kr. Hvor meget Udbyttet nu har været af denne Rottejagt, er et omstridt Spørgsmaal og et Spørgsmaal, som jeg tror, det er svært at komme til Klarhed over. Fra deres Side, som have ført Rottekrigen med størst Iver, fra den Forenings Side, som har Præmieringssystemet under sig, har man en Opgørelse af, at der er slaaet $2\frac{1}{2}$ Million Rotter ihjel, og Foreningens ledende Mænd sige, at dette betyder en ganske overordentlig Besparelse for det danske Samfund. Man har regnet ud, at en Rotte æder for 1 Øre om Dagen, og de $2\frac{1}{2}$ Million Rotter kunde altsaa æde saa meget, at det skulde betyde en Besparelse af 9—10 Mill. Kr. for det danske Samfund, at man har faaet dem udryddet.

Jeg skal ikke kunne sige, om det holder Stik; fra anden Side, ja, fra manges Side, er hævdet den modsatte Opfattelse: at man i Virkeligheden intet har faaet ud af det, fordi Forholdet er det, at naar man slaar et stort Antal Rotter ihjel, trives de, som blive tilbage, bedre og formere sig hurtigere, og Racen bliver endda kraftigere. Helt Klarhed over Følgerne af Krigen har man altsaa formentlig ikke. — Lige saa omstridt som Præmieringssystemet er, lige saa omstridt er ogsaa Systemet med Hensyn til Anvendelsen af de dræbende Midler. Man har i visse Tilfælde indenfor et bestemt Omraade faaet udryddet Rotterne, i alt Fald for nogen Tid, men om dette kan gøres med mere almindelig og varig Virkning synes endnu at staa ret ubestemt hen. — Endelig er der jo megen Tvist mellem de to Lejre, som strides om Rotterne; de, som ville anvende det ene System, erklære, at det andet er ganske unyttigt, og omvendt.

Under disse Forhold synes det mig rimeligt at forny Loven som en Forsøgslov, men at give den en mindre omfattende Karakter, end den havde første Gang. Første Gang var den et Paabud til Kommunalbestyrelserne om at anvende saa og saa meget til Tilskud til Præmie-

ring af Rottehaler, altsaa for Drab af Rotter. Saaledes som vi nu foreslaa det, er det kun en Bemyndigelse til Kommunalbestyrelserne, saaledes at de Kommuner, som mene at kunne opnaa noget ad den Vej, faa Lejlighed til at yde Tilskud, men der paalægges dem intet bestemt i saa Henseende.

Hvad angaar selve Statens Stilling, ydedes der tidligere et aarligt Tilskud paa 30,000 Kr. Jeg havde i det andet Ting foreslaaet, at man skulde nøjes med 10,000 Kr., som væsentlig skulde anvendes paa Statens egne Ejendomme, men i det andet Ting havde man den Opfattelse, at dette Beløb var for lavt, man vilde gerne som hidtil have Tilskud til de forskellige Foreninger, i øvrigt et meget beskedent Tilskud, beskednere end det hidtil ydede, men dog stadig Tilskud. Man satte derfor Beløbet op fra 10,000 til 18,000 Kr. Da der nu staar „indtil“, og det altsaa ikke er givet, at Pengene skulle bruges, hvis det ikke skønnes at være rigtigt, synes det mig, at der ingen Betænkelighed er ved denne Ændring.

Endelig indeholder det nye Forslag, saaledes som det er forelagt fra Ministeriets Side og godkendt af Folketinget, en Bemyndigelse for Ministeren til at øve en vis Kontrol med de rottedræbende Midler. Der er nemlig blandt dem, som beskæftige sig hermed, navnlig paa Landbohøjskolen, hvor man jo foretager Undersøgelserne, i den sidste Tid opstaaet den Opfattelse, at adskillige af de dræbende Midler kunne medføre Fare for Mennesker og Husdyr, idet nogle af dem skulde indeholde en Slags Pest- og Tyfusbaciller. Overfor dette mener man det fornødent at skabe en Kontrol fra Statens Side, i alt Fald en Mulighed for at gribe ind. I den Anledning er det foreslaaet, at Ministeriet, naar det efter de foreliggende Oplysninger maa anses for sandsynligt, at Midlerne medføre Fare, kan gribe ind og forbyde dem eller indskrænke Brugen af dem paa en saadan Maade, at man kan skønne, at deres Anvendelse ikke vil medføre Fare.

Saaledes er den Karakter, Lovforslaget nu har faaet, og jeg tror, at man vil gøre Ret i at vedtage det paa den Maade, som det her foreligger. Det paabyder ikke meget, det skaber ikke en Tvang til at føre denne Krig imod Rotterne i de Tilfælde, hvor man ikke tror at kunne faa noget ud deraf, men det bevarer Muligheden for at gøre det, hvor man mener med Udbytte at kunne føre denne Krig.